

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.001.01.2015
P/15/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce
T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05
lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/15/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2014 r. w części 85/26 – województwo świętokrzyskie.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. oraz działania wcześniejsze i późniejsze dotyczące ustawy budżetowej na rok 2014.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontrolerzy</i>	1. Agnieszka Olejarz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93087 z dnia 22 stycznia 2015 r.; 2. Arkadiusz Pawlik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93086 z dnia 22 stycznia 2015 r.; 3. Joanna Witkowska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93088 z dnia 22 stycznia 2015 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-6]
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach, al. IX Wieków Kielc 3, 25-520 Kielce (ŚUW lub Urząd).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Bożentyna Pałka-Koruba, Wojewoda Świętokrzyski (Wojewoda). [Dowód: akta kontroli str. 1198]

II. Ocena kontrolowanej działalności

<i>Ocena</i>	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ¹ wykonanie budżetu państwa w 2014 r. w części 85/26 – województwo świętokrzyskie (dalej: część 85/26).
<i>Uzasadnienie oceny</i>	<p>Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– zrealizowanie wydatków z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych zmian w planie finansowym oraz w sposób oszczędny i celowy;– rozdysponowanie środków z rezerw celowych i ogólnej zgodnie z przeznaczeniem, wynikającym z decyzji Ministra Finansów;– prawidłowe realizowanie wydatków z budżetu środków europejskich;– prawidłowe gospodarowanie środkami publicznymi przeznaczonymi na dotacje;– rzetelne i terminowe sporządzenie jednostkowych i łącznych rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych;– prawidłowe sprawowanie nadzoru i kontroli nad realizacją budżetu w części 85/26. <p>Dane wykazane w sprawozdaniach były zgodne z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej. Ewidencja prowadzona była w warunkach przyjętego systemu kontroli zarządczej w zakresie finansowym, zawierającego wszystkie wymagane elementy/czynności określone w aktach prawnych i regulacjach wewnętrznych oraz obowiązujących standardach. W przyjętej koncepcji kontroli zarządczej ustanowiono mechanizmy kontroli zapobiegające znaczącym ryzykom zidentyfikowanym w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań</p> <p>Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r., NIK nie oceniała planowania i realizacji dochodów budżetowych w części 85/26 oraz nie oceniała wiarygodności ksiąg rachunkowych, w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych i ich zgodności z zasadami rachunkowości.</p>

¹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria dla oceny pozytywnej i negatywnej stosuje się ocenę opisową.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

1.1. Realizacja dochodów budżetowych

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania w 2014 r. budżetu państwa, kontrola dochodów budżetowych w części 85/26 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

W ustawie budżetowej na rok 2014 z dnia 20 lutego 2014 r.² dochody budżetu państwa w części 85/26 zostały zaplanowane w wysokości 77.641 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 82.959 tys. zł, tj. 106,8% kwoty planowanej, głównie z tytułu:

- dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego (j.s.t.) (§ 2350) – 37.872 tys. zł (45,7% dochodów ogółem), tj. wyższych o 34,2% w porównaniu z planem;
- grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od ludności (§ 0570) – 24.131 tys. zł (29,1%), tj. 85,9% kwoty planowanej;
- wpływów z różnych opłat (§ 0690) – 12.933 tys. zł (15,6%), tj. 89% kwoty planowanej.

Wyższe od przewidywanego wykonanie planu dochodów spowodowane było głównie trudną do dokładnego zaplanowania wysokością: dochodów związanych z realizacją zadań zleconych j.s.t. z tytułu gospodarowania nieruchomościami, zwrotów nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych oraz wpływów z tytułu opłat legalizacyjnych. [Dowód: akta kontroli str. 255-259, 263-275, 569-576, 1670-1672]

1.2. Należności pozostałe do zapłaty

Opis stanu faktycznego

Na koniec 2014 r. w części 85/26 występowały należności pozostałe do zapłaty w kwocie 293.705 tys. zł, w tym zaległości 288.789 tys. zł.

W porównaniu do 2013 r. należności ogółem były wyższe o 54.101 tys. zł, a zaległości – wyższe o 52.648 tys. zł. Wpływ na zwiększenie się kwoty zaległości miał w szczególności wzrost o 46.196 tys. zł trudnych do ściągnięcia zaległości dotyczących zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych (rozdział 85212 – *Świadczenia alimentacyjne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*). [Dowód: akta kontroli str. 261, 262, 276-279, 569-576, 1670-1681]

1.3. Działania nadzorcze dysponenta części w zakresie prawidłowości i terminowości pobierania dochodów

Opis stanu faktycznego

Obowiązek dysponenta głównego do sprawowania nadzoru i kontroli nad podległymi jednostkami w zakresie prawidłowości i terminowości pobierania dochodów, wynikający z art. 175 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, realizowany był przez Wojewodę poprzez:

- opracowywanie pisemnych analiz kwartalnych sporządzanych przez dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu ŚUW (WFIB) i zatwierdzanych przez zespół doradców Wojewody⁴. Przedmiotem analiz były m.in. zagadnienia związane z realizacją dochodów. Analizy zawierały również informacje dotyczące kontroli przeprowadzanych przez Oddział Kontroli Finansowej oraz wynikające z treści badanych zagadnień wnioski i zalecenia kierowane do podległych dysponentów, dotyczące m.in.: zwiększenia skuteczności

² Dz. U. z 2013 r., poz. 169 ze zm.

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁴ W skład Zespołu Doradców Wojewody, zgodnie z § 17 ust. 2 zarządzenia Nr 92/2013 Wojewody Świętokrzyskiego z 1 października 2013 r. w sprawie ustalenia regulaminu ŚUW w Kielcach, wchodzi wicewojewoda, dyrektor generalny Urzędu, Świętokrzyski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach i Świętokrzyski Komendant Wojewódzki Policji w Kielcach oraz dyrektorzy: Biura Wojewody i WFIB.

ściągalności zaległości powstałych z tytułu opłat pobieranych za zarząd, użytkowanie wieczyste, dzierżawę i sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa, zwiększenia skuteczności ściągalności zaległości powstałych z tytułu świadczeń alimentacyjnych, podjęcia działań mających na celu poprawę realizacji dochodów osiąganych przez podległe jednostki oraz poprawę ściągalności zaległości z tytułu mandatów karnych kredytowanych. Pomimo działań podejmowanych przez adresatów, zaległości z tytułu niewyegzekwowanych świadczeń alimentacyjnych rosły o średnio 5,6% co kwartał⁵.

- przeprowadzenie przez Oddział Kontroli Finansowej kontroli, w tym: w j.s.t. i jednostkach im podległych – 18 kontroli oraz w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Wojewodę – 10. Kontrole dotyczyły m.in. działalności finansowo-gospodarczej, pobierania i gromadzenia środków publicznych oraz terminowości odprowadzania dochodów stanowiących należności Skarbu Państwa. Nieprawidłowości polegające na nieterminowym przekazywaniu dochodów należnych Skarbowi Państwa, w tym dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. odrębnymi przepisami, stwierdzono w sześciu jednostkach kontrolowanych. [Dowód: akta kontroli str. 358-367, 398-444]

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

2.1.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2014 wydatki budżetu państwa w części 85/26 zostały zaplanowane w wysokości 915.488 tys. zł. W trakcie roku zostały zwiększone środkami z rezerw celowych i rezerwy ogólnej o 380.730 tys. zł, tj. do wysokości 1.296.218 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 532-536, 545-568, 1701]

Kwoty wydatków zgłoszone przez Wojewodę do projektu budżetu w części 85/26, jako limit ustalony przez Ministra Finansów, wyniosły 472.758 tys. zł, tj. 51,6% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej. Zostały one zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów. Przy planowaniu uwzględniono czynniki mające wpływ na rzetelność wykazanych w projekcie kwot wydatków zawarte w pismach:

- Ministra Finansów z 27 lipca 2013 r., przekazującym wstępną kwotę wydatków na rok 2014 r. dla części 85/26 oraz z 30 lipca 2013 r., przekazującym wstępną kwotę wydatków bieżących przeznaczonych na finansowanie zadań oświaty i wychowania;
- Ministra Obrony Narodowej z 2 lipca 2013 r., określającym limit wydatków z przeznaczeniem na sfinansowanie zadań obronnych ujętych w *Programie pozamilitarnych przygotowań obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2013-2022*, przewidzianych do realizacji w 2014 r.;
- Ministra Spraw Wewnętrznych z 9 sierpnia 2013 r., przyznającym kwotę na wydatki bieżące jednostek budżetowych z przeznaczeniem na bieżące utrzymanie dodatkowego lotniczego przejścia granicznego. [Dowód: akta kontroli str. 754-765]

Zwiększenie planu wydatków wynikało z otrzymania środków pochodzących z:

- a) rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 380.728 tys. zł, m.in. z przeznaczeniem na:
 - przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 85.011 tys. zł, w tym na zasiłki celowe dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych – 100 tys. zł;
 - dopłaty do paliwa rolniczego – 26.927 tys. zł;
 - zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej – 10.956 tys. zł;
 - dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym zasiłki stałe – 38.165 tys. zł;

⁵ Wyliczeń dokonano w oparciu o dane z pięciu jednostek, do których kierowano wnioski.

- uzupełnienie dotacji celowych na realizację świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne – 34.683 tys. zł;
 - realizację programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* – 15.997 tys. zł;
 - na dofinansowanie zadania własnego samorządu województwa polegającego na zakupie i modernizacji kolejowych pojazdów szynowych służących do wykonywania przewozów pasażerskich – 7.294 tys. zł;
 - zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego – 45.226 tys. zł;
 - realizację *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo - Dostępność - Rozwój* – 35.350 tys. zł;
 - dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, na realizację Narodowego Programu Stypendialnego, w tym program *Wyprawka szkolna* oraz na stypendia Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych – 20.834 tys. zł;
- b) rezerwy ogólnej budżetu państwa o kwotę 2.000 zł, które przeznaczono na sfinansowanie kosztów dystrybucji, wraz z darmowym podręcznikiem, obrazkowej mapy Polski *Polska. 25 lat wolności*. [Dowód: akta kontroli str. 1534-1547, 1549, 1701]

2.1.2. Realizacja wydatków budżetowych

2.1.2.1. Wykonanie planu wydatków

Zrealizowane w części 85/26 wydatki wyniosły 1.269.832 tys. zł, tj. 98,0% planu po zmianach wynoszącego 1.296.218 tys. zł. Wojewoda otrzymała w 2014 r. na realizację wydatków 1.274.198 tys. zł. Na rachunek budżetu państwa zwrócono 4.366 tys. zł z tytułu niewykorzystanych dotacji przez j.s.t. z zachowaniem terminów określonych w § 22 rozporządzenia Ministra Finansów z 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁶. [Dowód: akta kontroli str. 532-536, 542, 545-568]

Wykonanie wydatków niższe od planu po zmianach o 26.386 tys. zł spowodowane było głównie:

- mniejszymi o 2,4% wypłatami świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów osób niepełnosprawnych;
- niezrealizowaniem w pełni (89%) wydatków inwestycyjnych na skutek opóźnienia wynikającego z przedłużającej się procedury przetargowej dotyczącej zadania *Modernizacja sieci teleinformatycznej w budynkach A, B i C-1 ŚUW* oraz oszczędności uzyskanych po przeprowadzeniu procedur przetargowych m.in. na realizację zadań *Modernizacja i rozbudowa parkingu przed budynkiem ŚUW* oraz *Dostosowanie budynku C-1 ŚUW do przepisów przeciwpożarowych*;
- niezrealizowaniem w pełni (92,4%) wydatków w ramach pomocy materialnej dla uczniów na skutek mniejszej liczby wniosków o przyznanie stypendium i zasiłku szkolnego oraz w związku z nieprzedłożeniem przez zainteresowanych wymaganych do refundacji dokumentów rozliczeniowych potwierdzających dokonanie zakupów edukacyjnych.

Poniżej 60% kwoty planowanej zrealizowano wydatki w:

- rozdziale 75212 – *Pozostałe wydatki obronne*. Z kwoty 355 tys. zł wydatkowano 112 tys. zł (31,5%). Z powodu gruntownego remontu i termomodernizacji budynków ŚUW nie zakupiono sprzętu konferencyjno-dyspozytorskiego i systemów antenowych do pracy mobilnej i środków łączności radiowej stacjonarnej oraz nie wykorzystano środków na konserwację istniejących systemów łączności stanowiska kierowania Wojewody. Ponadto poniesiono mniejsze nakłady na ćwiczenia obronne;
- rozdziale 85215 – *Dodatki mieszkaniowe*. Z kwoty 667 tys. zł wydatkowano 359 tys. zł (53,8%), z tego: 352 tys. zł przeznaczono na wypłatę zryczałtowanych dodatków energetycznych dla odbiorców wrażliwych energii elektrycznej⁷, 7 tys. zł na pokrycie

⁶ Dz. U. z 2014 r., poz. 82 ze zm..

⁷ Zgodnie z art. 3 pkt 13 c ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne *odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734, ze zm. z 2013 r. poz. 966), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej*

kosztów wypłaty tych dodatków. Przyczyną niższego wykonania tych wydatków były niższe od założonych potrzeby. W 2014 r. łącznie wypłacono 23.704 dodatki. W porównaniu do 2013 r. zrealizowane wydatki były wyższe o 88.226 tys. zł (7,5%).

Najwyższe wydatki w części 85/26 wystąpiły w:

- dziale 852 *Pomoc społeczna* (49,1% wydatków ogółem) i wyniosły 623.238 tys. zł tj. 97,8% planu po zmianach i dotyczyły przede wszystkim: wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (§ 2010) – 425.053 tys. zł; wypłaty zasiłków stałych, pomocy w zakresie dożywiania, a także bieżącej działalności 102 gminnych ośrodków pomocy społecznej (§ 2030) – 91.878 tys. zł; bieżącego utrzymania mieszkańców przyjętych do 31 domów pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r. (§ 2130) – 41.166 tys. zł;
- dziale 851 *Ochrona zdrowia* (11,3% wydatków ogółem) w kwocie 143.042 tys. zł tj. 99,7% planu po zmianach i dotyczyły w największym stopniu finansowania:
 - a) 45 zespołów ratownictwa medycznego (§ 2840) – 56.434 tys. zł;
 - b) składek na ubezpieczenia zdrowotne i świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego (§ 2110), odprowadzanych średniomiesięcznie za 77.830 osób – 54.203 tys. zł;
- dziale 600 *Transport i łączność* (10,9% wydatków ogółem) w kwocie 138.158 tys. zł tj. 99,0% planu po zmianach i dotyczyły w największym stopniu finansowania zadań realizowanych w zakresie usuwania skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej j.s.t. (§§ 2030, 2130, 6330, 6430) – 66.463 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 532-536, 545-568, 669-814, 863-867, 914-1045, 1536-1547, 1565-1570, 1583-1622, 1632-1668, 1691]

Wydatki na utrzymanie ŚUW (dysponenta III stopnia) stanowiły 4,3% wydatków w części 85/26. ŚUW otrzymał w 2014 r. środki w wysokości 53.896 tys. zł, z których wydatkował 53.572 tys. zł (99,4%). Niewykorzystane środki w wysokości 324 tys. zł zwrócono na rachunek dysponenta głównego terminowo, zgodnie z § 22 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa. Zwroty dotyczyły głównie niewykorzystanych środków na wydatki bieżące. [Dowód: akta kontroli str. 585-590, 1684-1690, 1692]

Doboru próby wydatków do badania dokonano metodą monetarną. Populację do badania stanowił zbiór dowodów/zapisów odpowiadający pozapłacowym wydatkom ŚUW⁸. Przy określaniu wielkości próby przyjęto ryzyko statystyczne w wysokości 27%. Dla tej populacji i parametrów losowania wielkość próby wyniosła 57 dowodów księgowych. Z próby wyłączono dwa dowody/zapisy, a w ich miejsce dobrano celowo dwa inne dotyczące wydatków poniesionych na współfinansowanie projektów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (zaksięgowane na paragrafach z czwartą cyfrą 9). Razem badaniu poddano wydatki na łączną kwotę 17.018 tys. zł, stanowiącą 31,8% wydatków na utrzymanie Urzędu. ŚUW dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami zgodnie z ich przeznaczeniem. Kwotę 16.157 tys. zł wydatkowano na inwestycje i zakupy inwestycyjne, m.in. na:

- termomodernizację budynków ŚUW wraz z wymianą oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne oraz roboty towarzyszące i uzupełniające – 13.019 tys. zł;
- dostosowanie budynku C-1 ŚUW do przepisów przeciwpożarowych – 2.030 tys. zł;
- zakup kabiny dla palących – 48 tys. zł.

Kwota 862 tys. zł stanowiła wydatki bieżące przeznaczone na zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług, w tym remontowych (m.in. remont dachu budynku C-1 ŚUW, remont izolacji ścian fundamentowych garaży i chodników) i pozostałych (m.in. usług pocztowych, sprzątnia i wykonanie instalacji antenowej naziemnej telewizji cyfrowej). [Dowód: akta kontroli str. 665-668, 1553-1555, 1845-1905]

zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059).

⁸ Ze zbioru wyłączono wydatki w §§ 401-408, 411-414, 418-420 i 444 oraz wydatki poniżej 50 zł.

Kontrolą objęto trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁹ o łącznej wartości 25.993 tys. zł, dotyczące realizacji zadań *Chmura prywatna administracji rządowej w województwie świętokrzyskim* na kwotę 660 tys. zł i *Termomodernizacja budynków ŚUW w Kielcach wraz z wymianą oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne oraz robotami towarzyszącymi* na kwotę 25.163 tys. zł oraz zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania na kwotę 170 tys. zł.

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej ww. zamówień stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁰. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi. [Dowód: akta kontroli str. 1247-1532]

Ze środków otrzymanych z rezerwy ogólnej na sfinansowanie kosztów dystrybucji, wraz z darmowym podręcznikiem, obrazkowej mapy Polski *Polska. 25 lat wolności*, z kwoty 2.000 zł wykorzystano 1.925,20 zł (96,3%). Środki zostały wykorzystane prawidłowo. [Dowód: akta kontroli str. 1534-1547, 1549, 1701]

Ze środków otrzymanych z rezerw celowych budżetu państwa kwoty 380.728 tys. zł wykorzystano 364.090 tys. zł (95,6%). Z niewykorzystanej kwoty 16.638 tys. zł, zablokowano 10.246 tys. zł (61,6%). Głównymi powodami blokad były niższe, od planowanych, potrzeby w zakresie dofinansowania:

- zadań w ramach resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – *Maluch* oraz zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych¹¹ oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹²;
- wypłat zasiłków okresowych w części gwarantowanej z budżetu państwa, na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach *Narodowego programu przebudowy dróg lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój*, na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, o których mowa w art. 90d i 90e ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹³;
- zakupu podręczników i materiałów dydaktycznych dla uczniów w ramach rządowego programu pomocy uczniom w 2014 r. – *Wyprawka szkolna*. [Dowód: akta kontroli str. 669-814, 863-867, 914-1045, 1534-1547, 1565-1570, 1583-1622, 1701]

U dysponenta głównego zbadano wydatki w łącznej wysokości 146.693 tys. zł, finansowane w ramach trzech rezerw celowych budżetu państwa (tj. 38,5% łącznej kwoty przyznaných rezerw). Z rezerwy na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (rozdział 85212), z kwoty 34.683 tys. zł wykorzystano 26.504 tys. zł (76,4%), 5.947 tys. zł zablokowano a resztę zwrócono. Przyczyną niewykorzystania rezerwy były niższe od założonych potrzeby m.in. w zakresie zasiłków dla opiekunów osób niepełnosprawnych¹⁴. Z rezerwy na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych (rozdział 60078 – *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*), z kwoty 66.783 tys. zł wykorzystano 66.463 tys. zł (99,5%). Zwrot niewykorzystanych środków wynikał z kar umownych nałożonych na wykonawców oraz z ograniczenia zakresu rzeczowego zadania. Z rezerwy na zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego (rozdział 80103 – *Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych*, rozdział 80104 – *Przedszkola*, rozdział 80105 – *Przedszkole specjalne*, rozdział 80106 – *Inne formy wychowania przedszkolnego*), z kwoty 45.226 tys. zł wykorzystano 44.953 tys. zł (99,3%). Zwrot niewykorzystanych środków wynikał z rozliczenia dotacji¹⁵ dokonanego w oparciu o rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej

⁹ Dwa z 2014 r. i jedno zamówienie wszczęte w 2013 r. z umową zawartą w 2014 r.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

¹¹ Dz. U. z 2015 r., poz. 114.

¹² Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.

¹³ Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.

¹⁴ W związku z realizacją ustawy z 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r., poz. 567) oraz uchwały Rady Ministrów nr 29 z dnia 12 marca 2014 r.

¹⁵ Tj. z różnicy pomiędzy liczbą dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego, która została uwzględniona do naliczenia dotacji z budżetu państwa dla gminy, a średnioroczną liczbą dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na obszarze gminy w roku budżetowym.

z dnia 13 sierpnia 2013 r. w sprawie udzielania gminom dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego¹⁶. Środki z ww. opisanych rezerw zostały wykorzystane prawidłowo. [Dowód: akta kontroli str. 683-710, 712-748, 920-923, 1549-1552]

ŚUW (dysponent III stopnia) ze środków otrzymanych z rezerw celowych ujętych w ustawie budżetowej na rok 2014 w kwocie 10.548 tys. zł, wykorzystał 10.353 tys. zł (98,1%). Część niewykorzystanych środków w wysokości 182 tys. zł zostało zablokowanych.

U dysponenta III stopnia zbadano wykorzystanie środków z trzech rezerw celowych ujętych w ustawie budżetowej na rok 2014 w łącznej wysokości 10.143 tys. zł (tj. 96,2% łącznej kwoty przyznanych rezerw). Środki z rezerwy na realizację zadania *Termomodernizacja budynków Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach wraz z wymianą oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne* w wysokości 9.048 tys. zł wykorzystano w całości. Środki z rezerwy na realizację zadania *Adaptacja pomieszczeń pod nową siedzibę Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Kielcach* oraz na realizację zadań związanych z systemem powiadamiania ratunkowego na terenie kraju, z kwoty w wysokości 1.045 tys. zł wykorzystano 958,7 tys. zł, tj. 91,8%. Część niewykorzystanych środków w wysokości 84,7 tys. zł zablokowano, pozostałą kwotę 1,4 tys. zł zwrócono na rachunek budżetu państwa. Niepełne wykorzystanie środków wynikało przede wszystkim z braku możliwości zrealizowania zaplanowanych w ramach tego zadania zakupów (z przyczyn proceduralnych i technicznych oraz wyższej niż zakładano ceny). Z rezerwy przeznaczonej na dofinansowanie działalności zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności, z kwoty 50 tys. zł wykorzystano 33,3 tys. zł, tj. 66,6%. Przyczyną zwrotu niewykorzystanej kwoty rezerwy był mniejszy niż spodziewany wzrost liczby wydawanych przez Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności orzeczeń zawierających wskazanie do karty parkingowej (miało to związek z przedłużeniem terminu ważności kart parkingowych z 30 listopada 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.).

Analiza powyższych rezerw wykazała, że zmiany w planie finansowym ŚUW (dysponenta III stopnia) wynikały z faktycznych potrzeb, były celowe i wprowadzano je po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu wydatków oraz że otrzymane środki pochodzące z rezerw celowych zostały wykorzystane prawidłowo. [Dowód: akta kontroli str. 1537-1547, 1553-1570, 1584-1588, 1701]

Na podstawie art. 177 ustawy o finansach publicznych zablokowano środki w kwocie 17.772 tys. zł. Przyczyny zablokowania środków to m.in.:

- mniejsze od zakładanych potrzeby środków na wypłatę świadczeń rodzinnych – 8.370 tys. zł;
- niewykorzystanie środków na realizację zadania *Modernizacja sieci teleinformatycznej w budynkach C-1 i B oraz A ŚUW* z powodu przedłużającej się procedury przetargowej – 1.974 tys. zł;
- mniejsze od założonych potrzeby środków na dofinansowanie wypłat zasiłków okresowych w części gwarantowanej z budżetu państwa – 1.050 tys. zł;
- oszczędności powstałe w trakcie realizacji zadań w ramach *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój* – 877 tys. zł¹⁷;
- niższe od planowanych koszty zwalczania chorób zakaźnych wśród zwierząt oraz realizacji zadań przez inspekcję weterynaryjną – 867 tys. zł;
- niewykorzystanie środków przeznaczonych na scalenia gruntów w ramach *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (PROW)* z powodu opóźnień we wdrożeniu inwestycyjnych prac poscaleniowych oraz zmian harmonogramów realizacji projektów – 416 tys. zł;

¹⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 956 ze zm.

¹⁷ W kwocie 664 tys. zł z powodu rozwiązania umowy na dofinansowanie zadania *Przebudowa ulicy Gajzera i odcinka ulicy Kościelnej wraz z budową i przebudową infrastruktury komunalnej w miejscowości Suchedniów* oraz obniżenia wynagrodzenia wykonawcy robót budowlanych w wyniku stwierdzonych w trakcie czynności odbiorowych wad w gminie Staszów.

- niższe od planowanego wykonanie przez ŚUW wydatków w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013* – 211 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 863-867, 1565-1622, 1693-1701]

2.1.2.2. Dotacje budżetowe

W 2014 r. dysponent części 85/26 wykorzystał dotacje ogółem w kwocie 1.117.305 tys. zł, tj. 98,3 % planu po zmianach wynoszącego 1.136.753 tys. zł. Wykorzystanie dotacji w 2014 r. było wyższe niż w roku poprzednim o 73.258 tys. zł (7%). W 2014 r. nie planowano i nie przekazywano dotacji przedmiotowych. [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 911-912]

Na dotacje podmiotowe zaplanowano 261 tys. zł z przeznaczeniem dla spółek wodnych, które wykorzystały dotację w 100%. W porównaniu do 2013 r. kwota przekazanych dotacji była niższa o 17 tys. zł (6,1%). Środki te wydatkowano w całości na realizację zadań z zakresu utrzymania melioracji wodnych. Dotacje podmiotowe otrzymało sześć gminnych spółek wodnych oraz dwa rejonowe związki spółek wodnych zrzeszające 13 gminnych spółek. Podziału kwot dokonano na podstawie analizy wniosków składanych do Wojewody przez spółki wodne. [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 911-912, 926-929]

Zaplanowane w ustawie budżetowej dotacje celowe ogółem w wysokości 778.533 tys. zł, w trakcie roku zwiększone do 1.129.858 tys. zł (o 45,1%), wykorzystano w kwocie 1.111.077 tys. zł, tj. 98,3% planu po zmianach. [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 911-912]

Dotacje celowe dla jednostek zaliczanych oraz niezaliczanych do sektora finansów publicznych zrealizowano w kwocie 2.566 tys. zł. Przekazano je sześciu fundacjom (70,1 tys. zł w § 2810) i 29 stowarzyszeniom (281,6 tys. zł w § 2820) na finansowanie lub dofinansowanie zleconych im zadań z zakresu pomocy społecznej. Ponadto środki te przeznaczono na sfinansowanie lub dofinansowanie wypoczynku 2.496 dzieci (707,9 tys. zł) oraz na ochronę zabytków (1.083,2 tys. zł). [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 911-923]

Dotacje celowe w kwocie 56.434 tys. zł przeznaczono na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych z zakresu ratownictwa medycznego. Środki wykorzystano w całości na sfinansowanie działalności 45 zespołów ratownictwa medycznego działających na terenie województwa świętokrzyskiego. [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 669-682, 911-912]

Planowane dla j.s.t. dotacje celowe w wysokości 1.070.819 tys. zł wykonano w kwocie 1.052.077 tys. zł (98,3%). Zaplanowane dotacje celowe dla gmin wyniosły 755.029 tys. zł (66,4% ogólnej kwoty planowanych dotacji), dla powiatów – 239.140 tys. zł (21%) oraz dla samorządu województwa – 76.650 tys. zł (6,7%).

Dotacje dla j.s.t. zostały zrealizowane przez gminy w wysokości 738.516 tys. zł (97,8% planu po zmianach), powiaty – 238.184 tys. zł (99,6%), samorząd województwa – 75.377 tys. zł (98,3%).

Na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami przekazano kwotę 708.027 tys. zł (67,3% dotacji dla j.s.t. ogółem), przy czym:

- gminom w szczególności na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, na realizację rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, na zwrot rolnikom podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego;
- powiatom głównie na bieżące funkcjonowanie pięciu powiatowych środowiskowych domów samopomocy, sfinansowanie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, dla 12 powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności, utrzymanie powiatowych jednostek Państwowej Straży Pożarnej;
- samorządowi województwa m.in. na obsługę świadczeń rodzinnych w ramach koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego, organizację i prowadzenie Ośrodka Adopcyjnego przez Urząd Marszałkowski, na dopłaty do biletów ulgowych, usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

Na realizację własnych zadań bieżących j.s.t. przekazano dotacje w wysokości 343.008 tys. zł (32,6%), z tego:

- gminom z przeznaczeniem w szczególności na: fundusz sołecki, wspieranie zadań własnych gmin w ramach Resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej, opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz osoby pobierające zasiłek stały, dofinansowanie wypłat zasiłków okresowych w części gwarantowanej z budżetu państwa, dofinansowanie wypłat zasiłków stałych;
- powiatom m.in. na bieżące utrzymanie mieszkańców przyjętych do domów pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r.;
- samorządowi województwa m.in. na ochronę przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości historycznych i kulturowych, na dofinansowanie zakupu pojazdów szynowych oraz na dofinansowanie *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój*.

Na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień zawartych przez gminy i powiaty z Wojewodą wydatkowano 1.042 tys. zł (0,1% kwoty dotacji ogółem), w tym na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych w gminach – 492,9 tys. zł (w 2014 r. odnowiono i objęto opieką 161 obiektów) oraz na funkcjonowanie komisji kwalifikacji wojskowych w powiatach – 236,3 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 669-993]

Kwoty dotacji dla j.s.t. na zadania z zakresu administracji rządowej zostały zaplanowane z uwzględnieniem zadań określonych w załączniku nr 7 do ustawy budżetowej na rok 2014. Podział dotacji na poszczególne j.s.t. dokonany został w oparciu o: zapotrzebowania zgłaszane przez j.s.t. oraz wykonanie dotacji w latach ubiegłych. W przypadku dotacji na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej podział dokonywany był na podstawie przewidywanego wykonania w 2013 r. oraz wykonania za dziewięć miesięcy 2013 r. Na poszczególne zadania środki planowane były zgodnie z przyjętym algorytmem wypracowanym na spotkaniach Zespołu ds. Algorytmów, w którego skład wchodzi przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz pracownicy Wydziału Polityki Społecznej ŚUW (WPS). Zespół ten wypracował jednolite zasady podziału dotacji z budżetu na zadania zlecone j.s.t. w rozdziale 85203 *Ośrodki wsparcia* – dotacja na jednego uczestnika biorącego udział w zajęciach w środowiskowym domu samopomocy wyniosła 950 zł w okresie od stycznia do czerwca, od lipca do grudnia – 1.020 zł oraz w rozdziale 85228 *Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze* – dotacja na jedno środowisko, w którym realizowane są specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 550 zł, dla środowiska autystycznego – 800 zł. Zgodnie z opracowanym algorytmem miesięczna stawka na jednego mieszkańca domu pomocy społecznej (DPS) w 2014 r. wynosiła 1.997 zł. Do ww. stawki doliczane są dodatki ze względu na udział procentowy mieszkańców przyjętych do DPS przed 1 stycznia 2004 r. do ogółu oraz typ DPS. Według przyjętego algorytmu stawka na jednego mieszkańca DPS przyjętego przed 1 stycznia 2004 r. wynosiła 2.035 zł, a maksymalna – 2.141 zł. Informacje o przyjętych przez Radę Ministrów w projekcie ustawy budżetowej na rok 2014 kwotach dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, dotacji na realizację zadań własnych oraz o kwotach dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zostały przekazane pismem z dnia 24 października 2013 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 143 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Informacje o kwotach dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz o kwotach dochodów związanych z realizacją tych zadań, podlegających przekazaniu do budżetu państwa wynikających z ustawy budżetowej na rok 2014, zostały przekazane pismem z dnia 20 lutego 2014 r., tj. z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 148 ww. ustawy. Wojewoda, przekazując j.s.t. informacje o kwotach dotacji, uwzględnił kwoty ujęte w ustawie budżetowej, za wyjątkiem środków niepodzielonych w kwocie ogółem 5.917 tys. zł, które dotyczyły działów: 852 – 2.804 tys. zł, 851 – 3.000 tys. zł i 853 – 113 tys. zł.

W 2014 r. nie wystąpiły przypadki dochodzenia przez jednostki samorządu terytorialnego w postępowaniu sądowym należnych dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone.

Poza przypadkami określonymi w art. 170 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, dotyczącymi finansowania zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa oraz zadań realizowanych w związku ze zdarzeniem losowym (usuwanie skutków klęsk żywiołowych), nie stwierdzono przypadków dokonywania podziału dotacji celowych na zadania zlecone j.s.t. po dniu 15 listopada 2014 r., a dotacji na zadania własne – po dniu 30 listopada 2014 r. W objętym badaniem III kwartale roku budżetowego Wojewoda występowała z wnioskami do Ministra Finansów o dodatkowe środki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej na kwotę ogółem 60.503 tys. zł, tj. w wielkości wnioskowanej przez j.s.t. Decyzjami Ministra Finansów zwiększony został budżet w części 85/26 o kwotę 60.503 tys. zł, z tego na poszczególne j.s.t. podzielono kwotę 60.475 tys. zł. Pozostałe środki w kwocie 27,9 tys. zł zostały zablokowane. W 2014 r. z budżetu państwa zablokowano dotacje dla j.s.t. w kwocie 13.449 tys. zł, z budżetu środków europejskich zablokowano dotacje dla j.s.t. w wysokości 405,6 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 851-910]

Badanie dotacji przekazanej Starostwu Powiatowemu w Busku-Zdroju dla Powiatowego Zarządu Dróg w Busku-Zdroju na realizację zadań w zakresie usuwania skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej powiatu buskiego wykazało, że prawidłowo określono wielkość naliczonych do wypłat kwot dotacji, która wyniosła łącznie 2.657 tys. zł, w tym: 888 tys. zł na remonty dróg powiatowych (§ 2130 *Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu*) oraz 1.769 tys. zł na przebudowę dróg powiatowych (§ 6430 *Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych powiatu*). Z powyższych kwot dotacji oraz ze środków własnych powiatu buskiego wyremontowano pięć odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 6.388 m oraz przebudowano dziewięć odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 10.442 m. Zapotrzebowanie na powyższe środki wynikało ze szkód wyrządzonych na terenie powiatu buskiego przez nawalny deszcz w dniu 20 maja oraz w dniach 3-4 czerwca 2013 r. W dniu 3 września 2013 r., na podstawie weryfikacji szkód przeprowadzonych w lipcu 2013 r., sporządzone zostały przez Komisję Wojewódzką ds. weryfikacji szacowania szkód w infrastrukturze komunalnej, protokoły zawierające opisy zniszczeń dróg dotkniętych zniszczeniami. Oceny wykorzystania powyższych dotacji dokonali pracownicy merytoryczni Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego ŚUW (WBiZK) po złożeniu końcowych rozliczeń. We wszystkich podpisanych umowach o dotacje zostały zabezpieczone interesy Skarbu Państwa poprzez m.in. spełnienie wszystkich wymogów określonych w art. 150 ustawy o finansach publicznych. [Dowód: akta kontroli str. 599-606]

Badanie dotacji przekazanych:

- Starostwu Powiatowemu w Staszowie dla Domu Opieki Społecznej Zgromadzenia SS. Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Kurozwękach na sfinansowanie pobytu mieszkańców przyjętych przed 1 stycznia 2004 r. w wysokości 1.022 tys. zł,
- Urzędowi Miejskiemu w Starachowicach dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na realizację świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w wysokości 18.100 tys. zł,

wykazało, że wielkość naliczonych do wypłaty dotacji w przypadku MGOPS w Starachowicach wynikała z miesięcznego zapotrzebowania składanego do ŚUW, a w przypadku DPS w Kurozwękach była wyliczana na podstawie miesięcznych wykazów osób przyjętych przed 1 stycznia 2004 r. [Dowód: akta kontroli str. 815-849]

2.1.2.3. Świadczenia na rzecz osób fizycznych

Świadczenia na rzecz osób fizycznych w części 85/26 wyniosły w 2014 r. 1.553 tys. zł, tj. 97,8% planu po zmianach i w porównaniu do 2013 r. były wyższe o 26 tys. zł (tj. o 1,7%). [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 1623, 1624, 1636]

W ŚUW (dysponent III stopnia) świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2014 r. wyniosły 147 tys. zł, tj. 87,5% planu po zmianach i były niższe o 7 tys. zł (tj. o 4,5%) w porównaniu do 2013 r. Najwyższe wydatki poniesiono na dopłaty do zakupu okularów korygujących do pracy przy obsłudze monitorów – 65 tys. zł, zwrot kosztów przejazdu dla członków Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych – 11 tys. zł, wypłatę ekwiwalentu za umundurowanie, pranie odzieży, zakupy wody mineralnej i posiłków

regeneracyjnych – 55 tys. zł. Niższe niż planowane wykonanie świadczeń na rzecz osób fizycznych wynikało z niższych niż założono potrzeb. [Dowód: akta kontroli str. 1626, 1628, 1636, 1684-1690]

2.1.2.4. Wydatki bieżące jednostek budżetowych

Zrealizowane w części 85/26 wydatki bieżące wyniosły 125.927 tys. zł (tj. 96,9% planu po zmianach) i były wyższe od wykonania w 2013 r. o 67 tys. zł (o 0,1%). Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (9,9% wydatków ogółem) stanowiły wynagrodzenia i pochodne – 85.031 tys. zł (67,5%), zakupy materiałów i wyposażenia, energii oraz usług remontowych i pozostałych¹⁸ – 19.244 tys. zł (15,3%). Niższe niż planowane wykonanie wydatków wynikało m.in. z oszczędności powstałych w ciągu roku oraz z niższych niż zakładano potrzeb. Ponadto w związku z prowadzoną termomodernizacją budynków ŚUW, do czasu zakończenia inwestycji, zrezygnowano z planowanego kupna mebli oraz wymiany sprzętu komputerowego. [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 1565-1570, 1623, 1625, 1632-1634, 1636-1640]

Zrealizowane w ŚUW (dysponent III stopnia) wydatki bieżące wyniosły 34.525 tys. zł, (tj. 95,6% planu po zmianach) i były niższe od wykonania w 2013 r. o 1.103 tys. zł (o 3,1%). Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (64,4% wydatków ogółem) stanowiły wynagrodzenia i pochodne – 23.883 tys. zł (69,2%), zakupy materiałów i wyposażenia energii oraz usług remontowych i pozostałych – 7.193 tys. zł (20,8%). [Dowód: akta kontroli str. 1565-1570, 1626, 1627, 1636-1640, 1684-1690]

2.1.2.5. Zatrudnienie i wydatki na wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie¹⁹ w 2014 r. w części 85/26 wyniosło 1.693 osoby i było niższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2013 r. o 16 osób (tj. o 0,4%). Niższe zatrudnienie wystąpiło w trzeciej grupie zatrudnionych²⁰ (członkowie korpusu służby cywilnej) – o 16 osób. Zmniejszenie stanu zatrudnienia na koniec 2014 r. w porównaniu do 2013 r. związane było m.in. z przejściem pracowników na emeryturę, przebywaniem osób na urlopie macierzyńskim lub wychowawczym oraz zasiłku chorobowym.

W 2014 r. wydatki na wynagrodzenia wyniosły 73.668 tys. zł i wzrosły w porównaniu do 2013 r. o 107 tys. zł (0,1%). Według danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków sporządzonych przez jednostki podległe Wojewodzie, w jednostkach tych nie zostały przekroczone planowane wydatki na wynagrodzenia.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego w 2014 r. wyniosło 3.626 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2013 r. było wyższe o 39 zł (tj. o 1,1%). [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 1702-1721]

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej²¹, w 2014 r. kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe została ustalona w wysokości przysługującej tym osobom w 2008 r. [Dowód: akta kontroli str. 1722]

Przeciętne zatrudnienie w 2014 r. w ŚUW (dysponent III stopnia) wyniosło 480 osób i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2013 r. o sześć osób (o 1,3%). Wzrost zatrudnienia wynikał z utworzenia trzech stanowisk w Centrum Powiadomienia Ratunkowego do realizacji zadań związanych z systemem powiadomienia ratunkowego na terenie kraju (dwóch do obsługi technicznej, jednego do obsługi administracyjnej) oraz obsadzenia czterech wolnych stanowisk, przy jednoczesnym rozwiązaniu stosunku pracy z jednym pracownikiem.

W 2014 r. wydatki na wynagrodzenia w ŚUW wyniosły 21.450 tys. zł i były wyższe w porównaniu do 2013 r. o 115 tys. zł (tj. o 0,5%) oraz niższe o 182 tys. zł od planowanych. Główną przyczyną niższych wydatków od zaplanowanych był niższy niż planowano poziom wynagrodzeń pracowników instytucji pośredniczącej w certyfikacji w wyniku skorelowania

¹⁸ §§ 4210, 4260, 4270 i 4300.

¹⁹ W przeliczeniu na pełne etaty.

²⁰ Wg statusu zatrudnienia.

²¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 1645.

tych wynagrodzeń z poziomem wynagrodzeń pozostałych pracowników ŚUW, w celu wyeliminowania znaczących dysproporcji.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w 2014 r. wyniosło 3.724 zł i było niższe od wynagrodzenia za 2013 r. o 27 zł (tj. o 0,7%). [Dowód: akta kontroli str. 1684-1690, 1723-1727]

W 2014 r. wydatki na wynagrodzenia bezosobowe²² w części 85/26 wyniosły 11.002 tys. zł (90,5% planu po zmianach) i wzrosły o 441 tys. zł w porównaniu do 2013 r. (o 4,2%). ŚUW (dysponent III stopnia) zrealizował wydatki na wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 1.190 tys. zł (93,3% planu po zmianach), które były niższe od wykonania w 2013 r. o 58 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 1728-1736, 1738-1742]

W 2014 r. wielkość wynagrodzeń bezosobowych w części 85/26, z wyłączeniem wynagrodzeń finansowanych w ramach programów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych wyniosła 7.457 tys. zł i nie przekroczyła kwoty 7.583 tys. zł, tj. wielkości wynagrodzeń bezosobowych zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r.²³, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 14 października 2013 r., powiększonej o kwotę 5.954 tys. zł w związku z włączeniem do budżetu części 85/26 wydatków na zadania, które w 2013 r. finansowane były z rezerw celowych. Tym samym zrealizowano postanowienia art. 14 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej. [Dowód: akta kontroli str. 1701, 1731-1737]

2.1.2.6. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe w części 85/26 zrealizowano w wysokości 128.734 tys. zł (tj. 96,2% planu po zmianach), w tym: w dziale 600 – 82.530 tys. zł (64,1%), w dziale 010 *Rolnictwo i łowiectwo* – 19.418 tys. zł (15,1%), w dziale 750 *Administracja publiczna* – 17.385 tys. zł (13,5%), w dziale 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* – 3.491 tys. zł (2,7%). Wydatki majątkowe były wyższe od wykonanych w 2013 r. o 32.352 tys. zł (o 33,6%). Wydatki w powyższych działach wykorzystano w szczególności: na odbudowę infrastruktury technicznej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych oraz ochronę przeciwpowodziową – 54.920 tys. zł, na zakup pojazdów ratowniczo-gaśniczych i sprzętu specjalistycznego w celu spełnienia normatywu wynikającego z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej²⁴ – 2.729 tys. zł, na termomodernizację budynków ŚUW wraz z wymianą oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne oraz robotami towarzyszącymi – 4.682 tys. zł, dostosowanie budynku C-1 ŚUW do przepisów przeciwpożarowych – 2.030 tys. zł, na adaptację pomieszczeń pod nową siedzibę Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Kielcach – 648 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 537-541, 545-568, 667-814, 863-867, 914-1045, 1565-1623, 1629, 1640-1642, 1829]

ŚUW (dysponent III stopnia) zrealizował wydatki majątkowe w kwocie 17.489 tys. zł (88,4% planu po zmianach), z tego na zakupy inwestycyjne – 1.023 tys. zł (79,1%), na inwestycje – 16.466 tys. zł (89,0%). Wydatki te były wyższe od wykonania w 2013 r. o 14.183 tys. zł. Wykorzystano je m.in. na ww. inwestycje dotyczące budynków ŚUW, zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania – 331 tys. zł, notebooków – 70 tys. zł, dwóch samochodów osobowych dla kolumny transportu ŚUW – 142 tys. zł, pięciu urządzeń wielofunkcyjnych – 124 tys. zł, syreny cyfrowej – 84 tys. zł, wideoterminala Sieci Łączności Rządowej – 60 tys. zł, kabiny dla palących – 48 tys. zł oraz wymianę sprzętu i oprogramowania do wytwarzania informacji o klauzuli „poufne” – 58 tys. zł. Wszystkie planowane zadania inwestycyjne i zakupy zostały zrealizowane, natomiast niższe o 2.301 tys. zł wykonanie wydatków od planowanych uzyskano w wyniku m.in. oszczędności na etapie udzielania zamówień oraz niewykorzystania środków na realizację zadania *Modernizacja sieci teleinformatycznej w budynkach C-1 i B oraz A ŚUW* z powodu

²² Finansowane z budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

²³ Dz. U. z 2013 r., poz. 169 ze zm.

²⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 1793.

przedłużającej się procedury przetargowej. [Dowód: akta kontroli str. 667, 668, 1535-1547, 1626, 1641, 1642, 1830-1832]

2.1.2.7. Zobowiązania

Na koniec 2014 r. zobowiązania w części 85/26 wyniosły 6.804 tys. zł (w tym w ŚUW – 2.030 tys. zł) i były wyższe od kwoty zobowiązań na koniec 2013 r. o 22 tys. zł (o 0,3%). Zobowiązania w wysokości 6.198 tys. zł (tj. 91,1% zobowiązań ogółem) dotyczyły wynagrodzeń wraz z pochodnymi, w tym zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2014 r. wynosiły 4.957 tys. zł. Zobowiązania w kwocie 247 tys. zł dotyczyły wynagrodzeń bezosobowych. Pozostałe zobowiązania w kwocie 359 tys. zł (w tym w ŚUW w kwocie 278 tys. zł) dotyczyły głównie zakupu energii, materiałów i usług niezbędnych do zapewnienia ciągłości funkcjonowania jednostek.

Na koniec 2013 r. w części 85/26 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 1743-1753]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwaga dotycząca
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na konieczność dochowania należytej staranności w trakcie sporządzania protokołów z postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. W wyniku kontroli stwierdzono, że protokół z przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, którego przedmiotem była *Termomodernizacja Budynków ŚUW w Kielcach wraz z wymianą oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne oraz robotami towarzyszącymi*, z powodu przeoczenia, nie zawierał informacji wymaganej § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego²⁵, tj. informacji dotyczącej wartości zamówień uzupełniających. Stwierdzona pomyłka nie miała żadnego wpływu na prawidłowość badanego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. [Dowód: akta kontroli str. 1350-1369, 1373-1374, 1377]

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Wojewoda, jako dysponent części 85/26, odpowiedzialny za pozyskiwanie i przekazywanie środków budżetowych, uczestniczył w realizacji następujących programów:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 (POIiŚ);
- Szwajcarsko-Polski Program Współpracy (SSPW);
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (PROW);
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2013 (RPOW). [Dowód: akta kontroli str. 1754-1756]

2.2.1. Planowanie wydatków

Projekt budżetu na 2014 r. w zakresie wydatków środków europejskich części 85/26 został opracowany zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu z 13 czerwca 2013 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2014²⁶. Zgłoszone do projektu budżetu wydatki budżetu środków europejskich części 85/26 zostały rzetelnie zaplanowane w wysokości 24.629 tys. zł i ujęte w ustawie budżetowej w kwocie 17.895 tys. zł (pozostałe środki zgłoszone przez Wojewodę na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej zostały ujęte w ustawie budżetowej na rok 2014 w rezerwie celowej budżetu środków europejskich).

W trakcie roku plan wydatków został zwiększony na podstawie decyzji Ministra Finansów ze środków z rezerwy celowej o 5.628 tys. zł, tj. do wysokości 23.523 tys. zł. Dokonana w trakcie roku zmiana w planie tych wydatków była celowa. Środki zostały przeznaczone na sfinansowanie:

- w ramach POIiŚ projektu pn. *Wsparcie techniczne ratownictwa ekologicznego i chemicznego* realizowanego przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży

²⁵ Dz. U. Nr 223 poz. 1458.

²⁶ Dz. U. z 2013, poz. 702.

Pożarnej w Kielcach oraz Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej w kwocie 1.660 tys. zł,

- w ramach RPOW przedsięwzięcia pn. *Chmura prywatna administracji rządowej w województwie świętokrzyskim* w ramach projektu *e-świętokrzyskie Rozbudowa Infrastruktury Informatycznej JST* realizowanego przez ŚUW w kwocie 561 tys. zł,
- w ramach SSPW projektu KIK/57 *Podniesienie jakości usług świadczonych w Jednostkach Organizacyjnych Pomocy Społecznej w celu wzmocnienia podmiotowości i aktywności życiowej podopiecznych* realizowanego przez Wojewodę Świętokrzyskiego w kwocie 2.948 tys. zł,
- w ramach PROW działania 125 *Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa*, Schemat I *Scalenie gruntów* projektu pn. *Scalenie gruntów wsi Mosty gm. Chęciny, pow. kielecki* realizowanego przez Starostwo Powiatowe w Kielcach w kwocie 189 tys. zł oraz projektu pn. *Scalenie gruntów wsi Okół, gmina Bałtów, powiat ostrowiecki* realizowanego przez Starostwo Powiatowe w Ostrowcu Świętokrzyskim w kwocie 270 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 1754-1768]

2.2.2. Realizacja wydatków

Wydatki budżetu środków europejskich w części 85/26 wyniosły 23.096 tys. zł i stanowiły 98,2% planu po zmianach oraz 129,1% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej.

Całość zaplanowanej kwoty wydatków wydatkowano w ramach PROW (działe 010) – 10.279 tys. zł, POLiŚ (działe 754) – 1.660 tys. zł, RPOW (działe 750) – 561 tys. zł. SPPW planowany w kwocie 11.023 tys. zł zrealizowano w wysokości 10.597 tys. zł, z tego w dziale 750 w wysokości 773 tys. zł (97,5%) oraz w dziale 852 w wysokości 9.824 tys. zł (96%).

W przypadku SPPW niewykorzystanie w pełnej wysokości środków na regranting wynikało z faktu, iż na etapie wnioskowania przez Wojewodę o uruchomienie rezerwy celowej budżetu środków europejskich, beneficjent (powiat sandomierski działający przy pomocy DPS w Sandomierzu) wnioskował o przyznanie większej kwoty na realizację projektu, natomiast z chwilą uruchomienia rezerwy i podziału środków poinformował, iż z powodu opóźnień w robotach budowlanych planowana kwota wydatków nie zostanie w pełni wykorzystana. Niepełne wykorzystanie środków na zarządzanie projektem spowodowane było oszczędnościami powstałymi w związku z przesunięciem na 2015 r. terminu konferencji oraz niższymi wydatkami na zakup paliwa, delegacje służbowe, działania informacyjno-promocyjne oraz kontrolno-audytowe. [Dowód: akta kontroli str. 1571-1582, 1642-1644, 1664-1668, 1701, 1769-1789]

Wojewoda czterema decyzjami zablokowała w 2014 r. środki w wysokości 426 tys. zł. Jako przyczyny blokady wskazała przede wszystkim:

- potrzeby okazały się niższe niż początkowo zakładano;
- kwoty podane we wnioskach o płatność zostały błędnie wyliczone przez beneficjentów;
- opóźnienia w realizacji robót budowlanych przez wykonawców. [Dowód: akta kontroli str. 868, 1571-1582, 1701]

ŚUW (dysponent III stopnia) wydatkował 1.334 tys. zł, tj. 5,8% ogółu wydatków wykonanych w części 85/26. Środki wydatkowano w ramach programów:

- SPPW – 773 tys. zł, w tym 420 tys. zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla osób zajmujących się zarządzaniem projektem, 286 tys. zł na zakup usług m.in. szkolenia, kursy kwalifikacyjne i konferencję promującą dodatkowe działania;
- RPOW – 561 tys. zł, na realizację przedsięwzięcia *Chmura prywatna administracji rządowej w województwie świętokrzyskim*, którego głównym celem była integracja jednostek administracji zespolonej w województwie świętokrzyskim, przy jak najszerszym wykorzystaniu narzędzi informatycznych wspomagających pracę i integrację poszczególnych oddziałów, ułatwiających przy tym mieszkańcom skorzystanie z usług administracji rządowej. [Dowód: akta kontroli str. 1046-1240, 1268-1349, 1553-1555, 1772]

Szczegółową analizą objęto dwa projekty współfinansowane z budżetu środków europejskich realizowane przez ŚUW w 2014 r. tj.:

- projekt KIK/57 *Podniesienie jakości usług świadczonych w Jednostkach Organizacyjnych Pomocy Społecznej w celu wzmocnienia podmiotowości i aktywności życiowej podopiecznych* – w trakcie realizacji. Badaniem objęto wydatki w wysokości 410 tys. zł (z tego 349 tys. zł sfinansowano z budżetu UE, 62 tys. zł z budżetu państwa). Poziom wskaźników osiągniętych na koniec 2014 r. wskazuje na terminowe zakończenie realizacji projektu;
- przedsięwzięcie pn. *Chmura prywatna administracji rządowej w województwie świętokrzyskim*. Badaniem objęto wydatki w wysokości 660 tys. zł (z tego 561 tys. zł sfinansowano z budżetu UE, 99 tys. zł z budżetu państwa), które poniesiono na zakup sprzętu i oprogramowania.

Analiza ww. projektów wykazała, że poniesione wydatki były zgodne z kategoriami wydatków zawartymi w umowach, wydatkowane w sposób oszczędny w okresie kwalifikowalności i dokonane przez podmiot, z którym została zawarta umowa oraz niezbędne do realizacji projektów. Wydatki zostały udokumentowane w należyty sposób za pomocą faktur i protokołów odbioru. Wydatków dokonano zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych. ŚUW przekazywał zlecenia płatności do BGK w terminach umożliwiających realizację płatności w terminie. [Dowód: akta kontroli, str.1046-1240, 1533]

Przeanalizowano trzy decyzje Wojewody z 2014 r. dotyczące zmniejszenia/zwiększenia planu finansowego ŚUW (dysponenta III stopnia):

- decyzję z 28 listopada 2014 r. zwiększającą wydatki budżetowe w ramach środków europejskich w rozdziale 7501 w § 6067 *Zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych* o kwotę 560.634 zł. Środki te pochodziły z rezerwy celowej budżetu środków europejskich z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięcia pn. *Chmura (...)*. Na projekt zostało udzielone zapewnienie finansowania realizacji przedsięwzięcia decyzją MF z dnia 18 czerwca 2014 r.;
- dwie decyzje z 8 września 2014 r. i z 5 grudnia 2014 r., na podstawie których Wojewoda dokonała przeniesienia środków europejskich między paragrafami w rozdziale 75011, odpowiednio na kwotę 1.165 zł i 5.655 zł. Zmian dokonano w celu uzupełnienia środków na uregulowanie składek na Fundusz Pracy oraz na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla osób związanych z realizacją projektu KIK/57 *Podniesienie, jakości usług (...)*.

Analiza ww. decyzji wykazała, że dokonywane w trakcie roku zwiększenia/zmniejszenia planu finansowego ŚUW wynikały z faktycznych potrzeb. Ww. zmiany zostały wprowadzone w planie finansowym, środki pochodzące z rezerw zostały wykorzystane w całości i zgodnie z przeznaczeniem przez ŚUW (dysponenta III stopnia). [Dowód: akta kontroli, str.1906]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej badanego wyżej zakresu nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu
faktycznego

Szczegółową analizą objęto sześć największych wydatków poniesionych w 2014 r. w łącznej kwocie 725.612,2 tys. zł (57,1% wydatków ogółem) w poniższych rozdziałach, tj.

- w rozdziale 85141 *Ratownictwo medyczne* w wysokości 56.433,9 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach, na sfinansowanie zadań z zakresu ratownictwa medycznego w § 2840 *Dotacje celowe z budżetu państwa na sfinansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych* (4,4% wydatków ogółem). Środki przekazano do Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Kielcach na podstawie porozumienia z dnia 22 czerwca 2011 r. zawartego przez Wojewodę z dyrektorem Oddziału. Środki wykorzystano na sfinansowanie działalności 45 zespołów ratownictwa medycznego, które na terenie województwa świętokrzyskiego podejmowały czynności ratunkowe w warunkach pozaszpitalnych. Działalność tych zespołów przyczyniła się do zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców. Ze środków z dotacji sfinansowano także utrzymanie skoncentrowanej dyspozytorni medycznej z siedmioma stanowiskami dyspozytorów medycznych; [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 669-682]

- w rozdziale 85156 *Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego* w wysokości 54.203,4 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach, na sfinansowanie składek na ubezpieczenie zdrowotne osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku oraz dzieci i uczniów przebywających w placówkach pełniących funkcje resocjalizacyjne, wychowawcze, opiekuńcze lub przebywające w DPS-ach. Dotację otrzymało 13 powiatów. Składkę średniomiesięcznie odprowadzono za 77.237 osób bezrobotnych oraz 591 dzieci i dwóch uczniów; [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 742-748]
- w rozdziale 60078 w wysokości 66.463,1 tys. zł, tj. 99,5% planu po zmianach, na realizację własnych zadań bieżących gmin i powiatów oraz realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin i powiatów. Środki te wykorzystano na remonty i przebudowę dróg gminnych i powiatowych, remonty zniszczonych poboczy i rowów, odbudowę przepustów, zabezpieczenie skarp, odmulenie rowów, zabezpieczenie dna wąwozów lessowych przed erozją. Ogółem wyremontowano i odbudowano 346,87 km dróg. [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 683-710]
- w rozdziale 85212 w wysokości 425.053,4 tys. zł, tj. 97,5% planu po zmianach, na realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Z przekazanych 102 gminom środków wypłacono 1.590.015 zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami na kwotę 161.826,5 tys. zł, 622.285 świadczeń opiekuńczych – 127.237,5 tys. zł, 8.707 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka – 8.707,7 tys. zł, 129.132 świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 49.881,5 tys. zł oraz opłacono składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 9.425,3 tys. zł. W 2014 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało 85.231 rodzin. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymało 6.706 rodzin. W związku z realizacją ustawy z 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów²⁷ oraz uchwał Rady Ministrów nr 230 z 24 grudnia 2014 r. i nr 29 z dnia 12 marca 2014 r. wypłaconych zostało 98.185 zasiłków dla opiekunów osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 50.353 tys. zł. Ponadto, zgodnie z art. 2 ust. 3 ww. ustawy, wypłacono odsetki od tych zasiłków w kwocie 1.835,3 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 711-740]
- w rozdziale 75011 *Urzędy wojewódzkie* w wysokości 50.725,3 tys. zł²⁸, tj. 92,9% planu po zmianach. Środki wykorzystane zostały na sfinansowanie bieżącej działalności ŚUW oraz prowadzone inwestycje, w tym: największe wydatki bieżące²⁹ poniesiono na zakup materiałów i wyposażenia – 1.388,6 tys. zł (m.in. zakup tonerów i akcesoriów komputerowych, paliwa, prenumeratę czasopism), zakup energii – 1.136,2 tys. zł, usługi remontowe – 1.219,3 tys. zł (m.in. remont chodnika przy budynku B ŚUW, remont elewacji i dachu budynku przy ul. Skrajnej, remont nawierzchni ciągów komunikacyjnych na terenie ŚUW przy ul. Skrajnej 61 oraz naprawę i konserwację urządzeń), usługi pozostałe – 2.160,7 tys. zł (m.in. opłaty pocztowe, publikacje i ogłoszenia, sprzątnięcie), inwestycje – 16.466,4 tys. zł (m.in. termomodernizację budynków ŚUW wraz z wymianą oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne oraz robotami towarzyszącymi), zakupy inwestycyjne – 919,0 tys. zł (m.in. zakup dwóch samochodów osobowych dla kolumny transportu ŚUW, pięciu sztuk urządzeń wielofunkcyjnych, zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania); [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 665-668]
- w rozdziale 75411 *Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej* w wysokości 72.733,2 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. Środki w kwocie 70.004,0 tys. zł wykorzystano na sfinansowanie bieżącej działalności powiatowych komend Państwowej Straży Pożarnej, w tym wynagrodzenia wraz z pochodnymi (72% otrzymanej w § 2110 dotacji), zakup materiałów administracyjno-biurowych, paliwa, zaopatrzenia mundurowego, usług pocztowych. Środki otrzymane na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie 2.729,0 tys. zł przeznaczono na opracowanie dokumentacji projektowej, zakup sprzętu ratowniczego (m.in. siedmiu specjalistycznych samochodów

²⁷ Dz. U. z 2014 r., poz. 567.

²⁸ Nie uwzględniono §§ 2010, 2110, 2210.

²⁹ Bez uwzględnienia wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi.

do działań operacyjnych oraz dwóch samochodów do przewozu osób, agregatów prądotwórczych, wentylatorów oddymiających i kombinezonów). [Dowód: akta kontroli str. 545-568, 811-814]

2.3.1. Realizacja działań nadzorczych dysponenta części, w tym w zakresie zapewnienia efektywności i skuteczności realizacji planów finansowych w układzie zadaniowym

W ramach sprawowanego przez dysponenta głównego, na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 pkt 2-5 ustawy o finansach publicznych, nadzoru i kontroli:

- dyrektor WFiB po każdym kwartale 2014 r.³⁰ sporządzał informację z wykonania budżetu w części 85/26 za dany kwartał, która obrazowała realizację wydatków budżetowych w ujęciu ogólnym i działowym, realizację wydatków wg rodzajów wydatków, realizację wydatków przez jednostki budżetowe, realizację dotacji dla j.s.t. realizację wydatków w grupie pozostałych zadań, stan zobowiązań na koniec każdego kwartału oraz dane dotyczące kontroli podejmowanych przez Oddział Kontroli Finansowej;
- Oddział Kontroli Finansowej ŚUW przeprowadził 33 kontrole, w tym 10 w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Wojewodę (m.in. w zakresie celowości zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków), 18 w j.s.t. i jednostkach im podległych w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. W wyniku ww. kontroli nie stwierdzono przypadków wykorzystania dotacji z budżetu państwa niezgodnie z przeznaczeniem;
- wydziały merytoryczne ŚUW przeprowadziły kontrole dotacji udzielonych w 2014 r. w następujących jednostkach:
 - a) WBiZK – w starostwach powiatowych w Staszowie, Pińczowie, Jędrzejowie i Sandomierzu w zakresie sposobu wykorzystania dotacji celowych udzielonych przez Wojewodę na przygotowanie i przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej w 2014 r. oraz prowadzonej w tym zakresie dokumentacji, stwierdzone uchybienia dotyczyły w większości nieprawidłowego klasyfikowania wydatków budżetowych); Wojewódzkim Wodnym Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Kielcach w zakresie realizacji zadania publicznego pn. *Organizowanie i udzielanie pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarach wodnych woj. świętokrzyskiego*; w gminnych spółkach wodnych w Krasocinie i Dwikożach w zakresie wykorzystania dotacji podmiotowej z budżetu państwa;
 - b) WPS – m.in. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pierzchnicy i Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chmielniku w zakresie terminowości przekazywania dotacji z urzędów gmin do tych ośrodków; w Urzędzie Miasta i Gminy w Osieku, Urzędzie Gminy w Złotej, Urzędzie Gminy w Waśniowie, Urzędzie Miasta i Gminy w Kunowie w zakresie m.in. prawidłowości wydatkowania środków finansowych (oceniono pozytywnie); w powiatowych centrach pomocy rodzinie w Busku-Zdroju, Skarżysku-Kamiennej, Kazimierzy Wielkiej, Pińczowie, Włoszczowie i Sandomierzu w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji przez samorządy powiatowe na realizację zadań z zakresu pieczy zastępczej.

Ponadto w 2014 r. ww. wydziały oraz Wydział Centrum Zdrowia Publicznego przeprowadziły 30 kontroli dotacji udzielonych z budżetu państwa w 2013 r. i latach wcześniejszych. Działalność ww. kontrolowanych jednostek oceniono pozytywnie. [Dowód: akta kontroli str. 358-408, 436-444, 525-531]

W okresie objętym kontrolą w ŚUW obowiązywało zarządzenie Wojewody z 12 sierpnia 2013 r. w sprawie ustalenia Procedury monitorowania realizacji budżetu Wojewody Świętokrzyskiego w układzie zadaniowym³¹. Zgodnie z § 12 ust. 2 ww. Procedury, w terminie do 15 października 2013 r. komórki organizacyjne, jednostki podległe Wojewodzie przedkładają do WFiB opisy mierników dla przyjętych w roku następnym podzadań oraz działań. Na podstawie § 13 ust. 1 Procedury, nadzór nad realizacją budżetu

³⁰ Do dnia zakończenia kontroli NIK nie sporządzono informacji za IV kwartał 2014 r.

³¹ Z późniejszymi zmianami.

zadaniowego sprawuje Wojewoda przy pomocy ww. Wydziału, a w zakresie budżetu Urzędu – Dyrektor Generalny przy pomocy WFiB oraz Wydziału Organizacji i Kadr (WOiK). Komórki organizacyjne oraz jednostki podległe Wojewodzie, na podstawie półrocznego/rocznego sprawozdania Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym, sporządzają półroczną i roczną analizę opisową z realizacji budżetu zadaniowego, w tym osiągniętych wartości mierników, i przedkładają ją do WFiB odpowiednio do dnia 25 sierpnia danego roku i 20 marca roku następnego. [Dowód: akta kontroli str. 231-254]

Informacje uzyskane z monitoringu dotyczyły zarówno kwot wydatków, jak i osiąganych efektów rzeczowych. Zgodnie z § 11 Procedury, komórki organizacyjne oraz jednostki podległe Wojewodzie śledzą poziom wydatkowania środków publicznych oraz monitorują poziom realizacji celów oraz pomiar mierników. [Dowód: akta kontroli str. 236, 445-524, 607-661]

W ramach nadzoru nad realizacją budżetu zadaniowego w WFiB prowadzony był rejestr zmian klasyfikacji zadaniowej, obejmujący nowe zadania, zmiany wartości mierników. Dane z rejestru służyły do monitorowania klasyfikacji zadaniowej realizowanej w budżecie, weryfikacji danych ujętych w jednostkowych sprawozdaniach, konsultacjach klasyfikacji zadaniowej oraz do przygotowania przez dysponenta projektu budżetu w układzie zadaniowym na kolejny rok budżetowy, a także sprawozdania z wykonania wydatków w układzie zadaniowym. [Dowód: akta kontroli str. 231-254, 499-524, 607, 663-664, 777]

W ramach nadzoru nad realizacją budżetu zadaniowego prowadzono również kontrole. W 2014 r. Oddział Kontroli Finansowej przeprowadził dziewięć kontroli w następujących jednostkach: w powiatowych inspektoratach weterynarii w Sandomierzu i Pińczowie, w powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych w Opatowie i Ostrowcu Świętokrzyskim, w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Kielcach oraz wojewódzkich inspektoratach: Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Transportu Drogowego, Weterynarii. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. [Dowód: akta kontroli str. 312-314]

W 2014 r. nie były przeprowadzane przez Ministra Finansów kontrole oraz audyty w zakresie realizacji budżetu w części 85/26 w układzie zadaniowym. Minister Finansów nie wniósł uwag oraz zastrzeżeń w zakresie danych wykazanych w sprawozdaniach Rb-BZ1 za 2014 rok (półrocznym oraz rocznym), sporządzonych przez Wojewodę. [Dowód: akta kontroli str. 766, 777]

W ekspertyzie opracowanej pod koniec 2014 r.³², na zlecenie Ministerstwa Finansów, i stanowiącej *Analizę i ocenę ryzyka oraz zarządzania ryzykiem w ramach budżetu zadaniowego* integracja kontroli zarządczej z budżetem zadaniowym w ŚUW podana jest jako przykład dobrej praktyki. W powyższej ekspertyzie stwierdzono: *Na podkreślenie zasługuje wskazanie na ciągłość pomiaru ryzyka i systemowe podejście. W urzędzie analizuje się ogólny spadek zagrożeń nieakceptowalnych, poziom ryzyk nieakceptowalnych w poszczególnych komórkach organizacyjnych, rodzaj istotnych obszarów ryzyka, dynamikę zmian ryzyka. Analizowany materiał jest przedstawiony w formie opisowej i graficznej stanowiąc wartościową lekturę. Pozytywnie ocenić należy całościowy system zarządzania wiążący większość omawianych narzędzi zarządczych.* [Dowód: akta kontroli str. 46-119, 355]

W 2014 r. WOiK przeprowadził trzy kontrole wewnętrzne: w WBiZK (okres objęty kontrolą: 2013 r.), WFiB (2012 r.) oraz w Państwowej Straży Rybackiej (2013 i 2014 r.), w ramach których zbadał realizację budżetu w układzie zadaniowym w zakresie przedmiotowego zadania pod kątem wartości mierników. W Państwowej Straży Rybackiej stwierdzono uchybienia dotyczące wartości mierników i sformułowano stosowne zalecenie pokontrolne. Pozostałe kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Ponadto WOiK przeprowadził kontrolę w zakresie sprawdzenia wdrożenia zaleceń pokontrolnych w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców z kontroli przeprowadzonej w 2013 r. Pozytywnie oceniono wdrożenie

³² Przez Zespół MCC Grupa Sp. z o.o. w Warszawie

wszystkich siedmiu zaleceń pokontrolnych, w tym zalecenia dotyczącego rzetelnego sporządzania dokumentacji w zakresie budżetu zadaniowego celem prawidłowego monitorowania miernika określonego w budżecie zadaniowym. [Dowód: akta kontroli str. 766-776]

Zgodnie z rocznym sprawozdaniem z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (RB-BZ1) największe kwoty wydatków zaplanowano (wg planu po zmianach) na nw. działania:

- 13.4.1.1.³³ Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 446.864,1 tys. zł;
- 13.1.1.1. Wsparcie finansowe j.s.t. w realizacji zadań pomocy społecznej – 124.623,3 tys. zł;
- 2.4.1.2. Udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych – 81.603,3 tys. zł;
- 2.5.2.1. Wspieranie j.s.t. w zakresie odbudowy infrastruktury technicznej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych oraz ochrona przeciwpowodziowa – 67.891,3 tys. zł;
- 20.1.1.9. Opłacanie i refundacja składek na ubezpieczenie zdrowotne z budżetu państwa za osoby uprawnione – 60.174,5 tys. zł.

Do powyższych działań przyjęto odpowiednio mierniki:

- liczba wypłaconych świadczeń – 2.595.477 (faktycznie wypłacono 2.350.139 – realizacja miernika w 90,5%);
- liczba osób objętych pomocą społeczną w 2014 r. w stosunku do liczby osób objętych pomocą społeczną w 2013 r. – 81.790/84.297 (faktycznie pomocą objęto 80.059 osób – realizacja miernika w 102,2%);
- odsetek liczby zdarzeń dużych i średnich w ogólnej liczbie zdarzeń z udziałem jednostek Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) – 8,62%³⁴ (faktycznie odsetek wyniósł 6,08%³⁵ – realizacja miernika w 141,8%);
- liczba km wyremontowanych, odbudowanych dróg w danym roku w stosunku do liczby km zniszczonych dróg w ciągu ostatnich 3 lat – 252,8/1.320,32 (zrealizowano 344,65/1.132,78 – realizacja miernika w 136%);
- liczba świadczeń polegająca na opłacaniu składek – 990.760 (wypłacono 1.045.923 – realizacja miernika w 105,6%). [Dowód: akta kontroli str. 499-524, 591-594]

Wartość powyższych mierników w przypadku świadczeń oraz pomocy społecznej była wyliczana przez WPS, w przypadku wyremontowanych i odbudowanych dróg przez WBiZK, a w przypadku zdarzeń z udziałem jednostek KSRG przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach (KW PSP). Źródłami danych do wyliczania miernika oraz jego składowych były:

- sprawozdania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dla mierników, dla których komórką wiodącą był Oddział Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej lub/i Oddział Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego WPS³⁶,
- informacja o sposobie wykorzystania środków dotacji udzielonych jednostkom ze środków rezerwy celowej budżetu państwa w roku poprzedzającym dla miernika, dla którego wiodącą komórką był Oddział Ochrony Środowiska i Rolnictwa oraz Usuwania Skutków Klęsk Żywiołowych WBZiK,
- system SWD-ST³⁷ dla miernika, dla którego komórką wiodącą był Wydział Operacyjny KW PSP.

Zgodnie z kartami mierników sporządzonymi w lutym 2014 r., dla trzech mierników z WPS tryb i termin pomiaru określono na okresowy kwartalny, dla miernika z WBiZK odpowiednio na okresowy roczny, a dla KW PSP – ciągle półroczny. [Dowód: akta kontroli str. 445-457]

Dane o wartości i realizacji miernika KW PSP przekazała do WFIB w dniu 25 sierpnia 2014 r. (zgodnie z zarządzeniem Wojewody z dnia 12 sierpnia 2013 r.). Półroczna wartość osiągniętego miernika wyniosła 7,73% (485/6267). W ramach poniesionych nakładów

³³ Nr określający: funkcję/zadanie/podzadanie/działanie.

³⁴ 1.024/11.876.

³⁵ 627/10.318.

³⁶ W przypadku 20.1.1.9. także dane własne WPS.

³⁷ System Wspomagania Decyzji – Systemy Teleinformatyczne.

zmniejszyła się liczba poszkodowanych oraz wielkość strat materialnych. W ocenie KW PSP wpływ na odchylenie miernika mogła mieć lepsza skuteczność działań prowadzonych przez ratowników. [Dowód: akta kontroli str. 458-468]

WBiZK sprawozdanie złożył w dniu 28 sierpnia 2014 r., tj. 3 dni po terminie wynikającym z ww. zarządzenia). Półroczna wartość miernika wyniosła 0, ponieważ do dnia 30 czerwca 2014 r. do WBiZK nie wpłynęły z j.s.t. rozliczenia końcowe kosztów zadań informujących o zakończeniu realizowanych zadań w ramach przyznanych kwot dotacji. [Dowód: akta kontroli str. 231-243, 469-485]

WPS sprawozdania złożył w dniu 29 sierpnia 2014 r., tj. 4 dni po terminie. Podano w nich poziom finansowania zadań, natomiast odnośnie realizacji mierników na poziomie podzadań podano liczbę wypłaconych świadczeń z zaznaczeniem, że z danych za I półrocze trudno przewidzieć efekty końcowe. [Dowód: akta kontroli str. 486-498]

Powodami niedotrzymania terminu złożenia sprawozdań były:

- w przypadku WBiZK *nieobecność pracownika merytorycznego odpowiedzialnego za realizację budżetu i sprawozdawczość* (wyjaśnienia Urszuli Rzońcy, Zastępcy Dyrektora WBiZK);
- w przypadku WPS zmniejszona liczba pracowników w okresie 18-29 sierpnia 2014 r. z powodu urlopu macierzyńskiego pracownika oraz okresu urlopów wypoczynkowych (wyjaśnienia Renaty Segiecińskiej, Dyrektora WPS). [Dowód: akta kontroli str. 592-598]

Cztery z pięciu badanych mierników zostały osiągnięte. W przypadku miernika *Liczba wypłaconych świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego* wypłacono mniejszą liczbę świadczeń o 245.338, pomimo iż preferowany trend wartości miernika wskazano jako rosnący. Jednocześnie jako zidentyfikowane ryzyka niewykonania miernika podano m.in. wzrost bezrobocia, większe ubóstwo, wzrost liczby osób niepełnosprawnych, które powinny sprzyjać realizacji miernika. [Dowód: akta kontroli str. 445-498, 525-531]

Dyrektor WPS wyjaśniła, że faktycznie wypłacono 2.448.324 świadczeń, a miernik zrealizowano w 94,33%. W złożonym sprawozdaniu nie ujęto liczby wypłaconych świadczeń z tytułu zasiłków dla opiekunów, ale zostanie złożona stosowna korekta do rocznego sprawozdania Rb-BZ1. W pozostałej części miernik nie został wykonany ze względu na zmianę przepisów dotyczących przyznawania świadczeń, np. *nie wszystkie osoby, które utraciły świadczenie pielęgnacyjne mogły się starać o wyrównanie zasiłku dla opiekuna*. Ponadto wyjaśniła, że klasyfikacja budżetu zadaniowego przypisana do realizacji wojewodom nie uwzględniała odrębnego działania, do którego można byłoby przypisać zasiłek dla opiekunów, wobec powyższego ujmowany był on w działaniu 13.4.1.1. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie utworzyło nowego działania uwzględniającego wypłatę świadczeń z ww. tytułu. W działaniu 13.4.1.1. ujmowane były świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a ponieważ warunkiem wypłaty zasiłku dla opiekunów było pobieranie wcześniej świadczenia pielęgnacyjnego, które wygasło z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 roku, klasyfikacja tego zadania została przez Wydział ujęta właśnie w tym działaniu. WPS monitoruje realizację powyższych zadań dla każdego z osobna (tj.: świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zasiłki dla opiekunów) na podstawie weryfikacji danych sporządzanych przez poszczególne j.s.t. Odnośnie zidentyfikowanych ryzyk w *Karcie miernika* na 2015 r. sprostowano pomyłkę³⁸. [Dowód: akta kontroli str. 595-598, 749-753]

Półroczny i roczny monitoring mierników stwarzał możliwość wykorzystania ich do podejmowania ewentualnych działań w celu zarządzania kluczowymi ryzykami uniemożliwiającymi osiągnięcie zaplanowanego rezultatu. Przyjęte do analizy mierniki bądź zostały osiągnięte (cztery z nich), bądź nieosiągnięte miernika wynikało z czynników zewnętrznych (zmiana przepisów prawa w trakcie 2014 r.). Przyjęte w ŚUW procedury (w tym: dostarczane przez poszczególne wydziały i jednostki podległe sprawozdania w zakresie m.in. kwot planowanych i wydatkowanych oraz efektów rzeczowych, a także system monitorowania mierników) były spójne ze standardami określonymi w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej

³⁸ Jako zidentyfikowane ryzyka niewykonania miernika wpisano: zmniejszenie bezrobocia, zmniejszenie ubóstwa, zmniejszenie liczby osób niepełnosprawnych.

dla sektora finansów publicznych³⁹, zwłaszcza takimi jak: określanie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji; identyfikacja ryzyka; analiza ryzyka; reakcja na ryzyko; dokumentowanie systemu kontroli zarządczej; nadzór; bieżąca informacja; komunikacja wewnętrzna. [Dowód: akta kontroli str. 231-254, 355-357, 445-498, 511-524, 595-598]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej badanego wyżej zakresu nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych rocznych sprawozdań budżetowych ŚUW za rok 2014 (dysponenta III stopnia):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na Wspólną Politykę Rolną (Rb-28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE).

Zbadano także sprawozdania finansowe za IV kwartał 2014 r. o stanie:

- należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N);
- zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴⁰ i z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁴¹.

Sprawozdania te zostały sporządzone rzetelnie i przekazują prawdziwy obraz dochodów i wydatków, a także należności i zobowiązań w 2014 r. Wykazane w nich dane wynikały z ewidencji księgowej. [Dowód: akta kontroli str. 1669-1690, 1790-1827, 1913-1924]

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 27.732.303,03 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 53.572.089,64 zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. [Dowód: akta kontroli str. 1669-1690, 1790-1792]

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych za 2014 r. (27.732.303,03 zł) była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 *Rachunek dochodów budżetowych*. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf). [Dowód: akta kontroli str. 1669-1681, 1701]

Kwota wydatków ogółem za 2014 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 (53.572.089,64 zł) była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2014 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf). [Dowód: akta kontroli str. 1682-1690]

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 Programy były zgodne z odpowiednimi wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-28 w zakresie współfinansowania krajowego oraz współfinansowania z budżetu Unii Europejskiej, czasowo finansowanymi w ramach budżetu państwa. [Dowód: akta kontroli str. 1682-1690, 1793-1797]

³⁹ Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84.

⁴⁰ Dz. U. z 2014 r., poz. 119.

⁴¹ Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 UE były zgodne z planem finansowym jednostki oraz wynikały z ewidencji prowadzonej na koncie 227 *Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich*. [Dowód: akta kontroli str. 1798-1804]

Wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N kwota należności ogółem w wysokości 30.511.845,65 zł wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do kont 221 *Należności z tytułu dochodów budżetów* i 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami*. [Dowód: akta kontroli str. 1673-1679, 1805-1812]

W ŚUW nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z. [Dowód: akta kontroli str. 1813-1816]

Badanie w rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) wykazało, że kwoty wydatków wykazane w tym sprawozdaniu były zgodne z zapisami na kontach: 990 - *Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym*, 982 - *Plan finansowy wydatków środków europejskich*, 227 - *rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich*. Sprawozdanie przekazuje prawdziwy i rzetelny obraz realizacji zadań ustanowionych w układzie zadaniowym budżetu, a także wiarygodne wartości końcowe mierników. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁴². [Dowód: akta kontroli str. 1817-1827]

Kwoty wykazane w łącznym sprawozdaniu rocznym Rb-BZ1 były zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych. Wydatki związane z realizacją wypłat zasiłku dla opiekunów osób niepełnosprawnych (wprowadzonego ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów określającą warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłku dla opiekuna osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego) były ujmowane w działaniu 13.4.1.1 *Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego*.

Po terminie określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁴³, do ŚUW (jako dysponenta głównego) wpłynęły dwa z 13 sprawozdań jednostkowych Rb-BZ1. Przyczyną przekazania przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Kielcach i Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Kielcach sprawozdań z przekroczeniem terminu była ograniczona dostępność do platformy ePUAP⁴⁴.

Wszystkie sprawozdania łączne zostały przekazane terminowo do Ministerstwa Finansów oraz do GUS (sprawozdania Rb-Z i Rb-N) w wersji elektronicznej oraz papierowej. [Dowód: akta kontroli str. 736-740, 746-748, 1828, 1835-1844, 1913-1924]

Analizie (w zakresie obowiązujących procedur, dokumentacji księgowej oraz sprawozdawczości) poddano operacje gospodarcze dotyczące mandatów karnych, dochodów z tytułu nienależnie pobranych świadczeń, opłatę legalizacyjną, fakturowanie oraz wypłatę delegacji służbowych. W jej wyniku stwierdzono, iż kontrola zarządcza jest skuteczna. Stwierdzono też, że mechanizmy kontroli zarządczej powinny w powyższym zakresie zapobiec istotnym nieprawidłowościom. [Dowód: akta kontroli str. 162-230, 280-311, 315-354, 356-357]

Sprawowanie nadzoru nad czynnościami kontrolnymi dotyczącymi rachunkowości i sprawozdawczości regulują dokumenty z *Wykazu dokumentów związanych z kontrolą zarządczą w ŚUW* znajdujące się pod obszarem *Mechanizmy kontroli*, w tym także Plan Audytu Wewnętrznego na rok 2014 z uwzględnieniem wszystkich obszarów ryzyka. W 2014 r. Zespół Audytu Wewnętrznego nie przeprowadzał kontroli dotyczących rachunkowości i sprawozdawczości. [Dowód: akta kontroli str. 25, 30-33, 150-161]

⁴² Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

⁴³ 3 i 4 dni po terminie.

⁴⁴ Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej badanego wyżej zakresu nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁵ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia kwietnia 2015 r.

Kontrolerzy

Agnieszka Olejarz
Specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Joanna Witkowska
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

Arkadiusz Pawlik
Specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
Podpis

⁴⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.